

[Else-Merete Ross.]

nu to tyske lande med forskellige samfundssystemer, og de må på den ene eller anden måde se at affinde sig med hinanden. Af hensyn til menneskene i de to delstater bør de etablere et normalt indbyrdes forhold på statsretligt grundlag og ikke spille tid og kræfter i en ørkesløs diskussion, om den ene eller den anden part er det rigtige Tyskland med monopoli på at tale på alle tyskeres vegne.

I en opinionsundersøgelse, foretaget i Vesttyskland omkring 1. december 1967, mente 51 pct., at Vesttyskland før eller senere måtte anerkende Østtyskland. Helmut Schmidt, den socialdemokratiske ordfører, skal under udenrigsdebatten for nylig i forbundsagen have sagt, at der praktisk taget ikke eksisterer et eneste land, der har interesse for en genoprettelse af Tyskland som en enhed, og føjede til, at tanken om at skulle have at gøre med en tysk stat på 75 mill. indbyggere i Europas midte er et mareridt for mange af vore nabostater. Han sagde også, at det var en kendsgerning, at DDR var en stat, selv om Vesttyskland ikke folkeretligt kunne anerkende DDR som udland. Da jeg også har læst om en østtysk politiker, som ikke ville anerkende forbundsrepublikken som udland, må det være en opgave for en folkerets-ekspert at finde ud af, hvordan man kan klare det problem at have to stater, der er ligeberettigede og selvstændige, men alligevel har et sådant forhold til hinanden, at de ikke betragter den anden stat som udland. Det er fuldt ud forståeligt, at der i forbundsrepublikken er forskellige meninger om, hvordan man bedst når frem til forbedrede relationer mellem forbundsrepublikken og DDR, og det er også forståeligt, at det vil tage tid at nå til enighed om midlerne. Det er tegn på et sundt demokrati, at disse spørgsmål kan drøftes åbent, selv om det sker med lidenskab fra dem, der har modstående opfattelser. Tilsyneladende er der i stadig større kredse i forbundsrepublikken, nok mere i befolkningen end blandt politikerne, en udviklingsproces i gang i retning af en erkendelse af, at DDR er en selvstændig stat, og at genforening er noget, der ligger ude i en fjern fremtid. Hvis en tilsvarende opfattelse er ved at gøre sig gældende i de øvrige NATO-lande,

kanne det ikke være urimeligt at foreslå, at NATO-landene i fællesskab tog deres målsætning op til nærmere overvejelse og eventuelt enedes om en ny formulering. Den ene del af den politiske målsætning er Tysklands genforening. Hvis Helmut Schmidt har ret i, at denne målsætning giver nabolandene mareridt, og når desuden de to dele af Tyskland, som er dem, sagen direkte angår, måske også er på vej til at erkende, at det har meget lange udsigter med genforening, var der vel en mulighed for, at NATO-landene i fællesskab kunne enes om at ændre eller omformulere denne del af den politiske målsætning.

Den anden del af målsætningen er et fuldstændig frit Tyskland. NATOs generalsekretær, Manlio Brosio, har sagt, at hvis man som primær målsætning opgav en genforening, ville det ske på bekostning af Østtysklands frihed. Vesttyskland har givet afkald på at ændre sine grænser ved magt-anvendelse, og som en forsvarsalliance vil NATO heller ikke kunne befri Østtyskland, som det engang var Foster Dulles' drøm om den befri alle Østlandene. Hvem ved, om den liberalisering, der nu finder sted i andre østeuropæiske lande, ikke ville have bedre muligheder for at vinde indpas også i stalinismens højborg, DDR, og skabe friere forhold, hvis man nåede frem til en anden form for sameksistens end den i NATO-pagten foreskrevne genforening?

I konventionen af 26. maj 1952 om forholdet mellem de tre magter USA, Frankrig, Storbritannien på den ene side og forbundsrepublikken står der, at forbundsrepublikken ikke uden fælles samtykke fra alle signatarstater vil kunne afslutte nogen overenskomst eller indgå på noget arrangement, som kunne forringe de tre magters rettigheder eller formindske forbundsrepublikkens forpligtelser. Da denne konvention samt mange andre, ikke alene med de tre magter, men senere med de ni magter, indgår i den endelige protokol om forbundsrepublikkens optagelse i NATO, fortolker jeg det således, at forbundsrepublikken kun i fællesskab med sine allierede kan ændre den fælles målsætning og altså ikke ensidigt kan træffe en ordning f. eks. med DDR. Udviklingen kunne måske føre med sig, at forbundsrepublikken havde interesse